

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL (PAT)

Graphic, M. (2023). [Imatge digital]. Estreta de www.istockphoto.com

JUNY 2024

ÍNDEX

Índex de continguts

1. MARC NORMATIU DEL PAT	2
2. DEL PEC AL PAT DE L'INSTITUT GORGS	5
3. ÀMBITS D'ACTUACIÓ DE LA TUTORIA	8
4. CRITERIS DE CENTRE PER ASSIGNAR LA TUTORIA I HORARIS (NOFC)	10
5. COORDINACIÓ DE LES TUTORIES DE GRUP	10
6. RECOLLIDA I TRASPÀS DE LA INFORMACIÓ DE L'ALUMNAT TUTORAND	12
7. AVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL	13
8. EIXOS TEMÀTICS DE LES SESSIONS DE TUTORIA A L'ESO I AL BATX.....	14
9. PROGRAMACIÓ DE LES SESSIONS DE TUTORIA	16
10. CRITERIS METODOLÒGICS DE LES SESSIONS DE TUTORIA	18
11. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 1r ESO	19
12. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 2n ESO	20
13. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 3r ESO	20
14. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 4t ESO	21
15. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 1r BATX	22
16. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 2n BATX	22
17. ALTRES RECURSOS	23

1. MARC NORMATIU DEL PAT

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, és la llei en vigor que regula el dret d'educació dels infants i joves del país, i proporciona orientacions per a l'organització i gestió de centres. Aquesta llei concedeix importància a diversos enfocaments clau com a objectius o principis per adaptar el sistema educatiu al que n'exigeixen els temps als quals ens enfrontem, com són:

- Enfocament de **drets de la infància**, en reconeixement de l'interès superior del menor, el seu dret a l'educació i l'obligació que té l'Estat d'assegurar el compliment efectiu dels seus drets.
- Enfocament d'**igualtat de gènere a través de la coeducació** i fomenta en totes les etapes l'aprenentatge de la igualtat efectiva de dones i homes, la prevenció de la violència de gènere i el respecte a la diversitat afectivosexual, i introdueix en l'educació secundària l'orientació educativa i professional de l'alumnat amb una perspectiva inclusiva i no sexista.
- Enfocament **transversal** orientat al fet que tot l'alumnat tingui **garanties d'èxit en l'educació** per mitjà d'una dinàmica de millora contínua dels centres educatius i una personalització més gran de l'aprenentatge.
- Reconeixement de la importància d'atendre el **desenvolupament sostenible** d'acord amb el que estableix l'**Agenda 2030**. L'educació per al desenvolupament sostenible i per a la ciutadania mundial inclou l'educació per a la pau i els drets humans, la comprensió internacional i l'educació intercultural, així com l'educació per a la transició ecològica, sense descuidar l'acció local, imprescindibles per abordar l'emergència climàtica, de manera que l'alumnat conegui quines conseqüències tenen les nostres accions diàries en el planeta i generar, per consegüent, empatia cap al seu entorn natural i social.
- Necessitat de tenir en compte el **canvi digital** que s'està produint en les nostres societats i que forçosament afecta l'activitat educativa.
- Reforç de l'**equitat i la capacitat inclusiva** del sistema, el principal eix vertebrador del qual és l'educació comprensiva.
- Importància capital de la **promoció de la salut i el benestar** dels menors a les institucions educatives.

Aquesta llei promulga que cada centre elabori el seu propi **Projecte Educatiu de Centre (PEC)**, recollint els valors, els fins i les prioritats d'actuació, i incorporant la concreció dels currículums establerts per l'Administració educativa, que correspon fixar i aprovar al claustre. També impulsa i desenvolupa els principis, objectius i metodologia propis d'un aprenentatge competencial orientat a l'exercici d'una ciutadania activa. Així mateix, també ha d'incloure un tractament transversal de l'educació en valors, del desenvolupament sostenible, de la igualtat entre dones i homes, de la igualtat de tracte i no-discriminació i de

la prevenció de la violència contra les nenes i les dones, de l'assetjament i del ciberassetjament escolar, així com la cultura de pau i els drets humans. El projecte educatiu del centre ha de recollir així mateix l'estratègia digital del centre.

El PEC està emmarcat en unes línies estratègiques i té en compte les característiques de l'entorn social, econòmic, natural i cultural de l'alumnat del centre, així com les relacions amb agents educatius, socials, econòmics i culturals de l'entorn. El projecte recull la forma d'atenció a la diversitat de l'alumnat, **mesures relatives a l'acció tutorial**, els plans de convivència, i de lectura, i respecta els principis de no-discriminació i d'inclusió educativa com a valors fonamentals, així com els principis i objectius que recullen aquesta Llei i la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació, i especifica mesures acadèmiques que s'han d'adoptar per afavorir i formar en la igualtat particularment de dones i homes.

El PEC vigent de l'institut Gorgs és de juny de 2016 i està pendent de renovació. Tot i així, aquest ja recull una sèrie de consideracions sobre el Pla d'orientació i d'acció tutorial del centre.

El Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, també fa referència a que l'orientació educativa inclou tant l'atenció educativa inclusiva, com l'acompanyament personal de l'alumnat i l'acció tutorial. En particular, l'Article 17 del Decret parla de l'acció tutorial en els següents termes:

- a) L'acció tutorial és el **conjunt d'accions educatives** que contribueixen a l'**assoliment de les competències personals, socials i emocionals de l'alumnat**, necessàries per poder **desenvolupar de forma progressiva el seu itinerari personal, acadèmic i professional, en funció del moment evolutiu i de l'etapa educativa** en què es trobi.
- b) L'acció tutorial és part de la funció docent i comporta el **seguiment individual, amb un acompanyament personalitzat i de grup per part de tots els docents**, amb l'aplicació de **propostes pedagògiques que contribueixin a la cohesió social dels i les alumnes**. Així mateix, promou la **implicació i la participació de l'alumnat de forma activa en el seu procés d'aprenentatge i en el seu desenvolupament personal i social**.
- c) Les normes d'organització i funcionament del centre (**NOFC**) han de **preveure els aspectes organitzatius i funcionals de l'acció tutorial**, i els procediments de seguiment i avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat. El centre ha de garantir, mitjançant els recursos disponibles, la **coherència i la continuïtat de l'acció tutorial durant l'escolarització de l'alumnat**.
- d) La direcció del centre ha de vetllar perquè **les funcions d'acció tutorial es portin a terme de forma distribuïda i coordinada entre tots els professionals del centre i la comunitat educativa**, que s'han d'ajustar a les diferents característiques de cadascuna de les etapes educatives.
- e) Tot l'alumnat ha de disposar d'un tutor o tutora, que és la **persona responsable d'orientar el seu procés educatiu, tant en l'àmbit individual com en el col·lectiu**. El tutor o tutora ha de vetllar, especialment, pel desenvolupament personal de l'alumnat, el seu benestar i l'assoliment progressiu de les competències.

- f) A criteri de l'equip directiu, la mateixa persona pot exercir la tutoria més d'un curs amb el mateix grup per tal de facilitar les tasques i el seguiment del procés educatiu de l'alumnat.
- g) Correspon al tutor o tutora la relació amb les famílies dels i les alumnes, la formalització de la documentació acadèmica que sigui necessària i la coordinació de l'equip docent amb relació a la gestió pedagògica de l'alumnat.
- h) El tutor o tutora de l'alumne o alumna és responsable de coordinar l'elaboració, quan calgui, del [pla de suport individualitzat](#) (PI) per part de l'equip docent, en col·laboració amb l'especialista d'orientació educativa a l'educació secundària i, si escau, amb l'assessorament dels serveis educatius; així mateix, n'ha de fer el seguiment i actuar com a principal interlocutor amb la família i l'alumne o alumna.

Les orientacions que proporciona cada curs el Departament d'Educació per a l'organització i gestió de centres també inclouen un extens apartat relatiu a **l'acció orientadora als centres educatius**, entesa com a tasca compartida per tot el personal educatiu, tot i que cadascú la desenvolupa en el marc de les funcions que li corresponen, distingint entre acció tutorial, tutoria i altres accions d'orientació.

➤ ACCIÓ TUTORIAL

És la responsabilitat orientadora que assumeix el **conjunt del professorat d'un centre en el desenvolupament de la seva tasca docent**, tant quan imparteix la seva matèria i la posa en relació amb el context de la realitat social i laboral, com en qualsevol altra interacció amb l'alumnat quan es treballen **aspectes personals i socials, acadèmics o d'aprenentatge, i/o vocacionals o professionals**.

Una forma de desenvolupar l'acció tutorial orientadora és quan es detecta el **gaudi d'un alumne o alumna d'uns sabers, activitats o situacions d'aprenentatge** i se li proporciona l'**oportunitat d'aprofundir, informació sobre itineraris formatius i possibilitats laborals** que hi tinguin relació.

L'establiment d'un bon clima a l'aula i de centre, afavorint **dinàmiques de col·laboració i de solució de conflictes** i contribuint a la **millora de les habilitats socials i personals de l'alumnat**, té un efecte positiu tant en el procés d'aprenentatge com en el desenvolupament de l'alumnat.

➤ TUTORIA

És la **responsabilitat de cada tutor/a** en relació amb el grup del que exerceix aquesta funció. Pot ser un grup classe sencer o un petit grup d'alumnes. Permet fer el seguiment del grup i de tots els aspectes relacionats amb l'aprenentatge i l'orientació en les diferents dimensions. Aquest rol específic implica una triple mirada:

- La **coordinació de l'equip docent** per a tots els aspectes relacionats amb el desenvolupament personal, social, acadèmic i vocacional del grup classe.
- El **seguiment de cada alumne/a i del grup** respecte d'aquests mateixos conceptes.
- La **relació amb les famílies**.

El tutor o tutora és una figura clau per al bon funcionament del grup classe i tot i que cada docent ha de contribuir-hi des de la seva participació en l'equip docent i en la seva matèria, l'hora de tutoria ha de ser un punt referencial per al seguiment grupal i global de l'activitat i les dinàmiques de cada grup classe.

És un **espai i un temps propici per tractar qüestions de caràcter transversal que afecten alguns o tots els alumnes del grup classe i per fer activitats complementàries a les que s'integren en el dia a dia de les assignatures.**

➤ ALTRES ACCIONS D'ORIENTACIÓ

A més de l'acció tutorial i la tutoria, els centres acostumen a organitzar altres accions que van adreçades a l'alumnat (**visites a altres centres, xerrades informatives, entrevistes fora de l'horari lectiu**) o bé adreçades a futurs alumnes i les seves famílies (**portes obertes, sessions informatives, activitats per a alumnat de primària organitzades al centre de secundària**).

2. DEL PEC AL PAT DE L'INSTITUT GORGS

L'actual PEC de l'institut Gorgs document ja recull un apartat amb el Pla d'orientació i acció tutorial reflectint el següent:

L'acció tutorial és bàsica de cara a la formació integral dels nois i noies d'ESO i batxillerat. El pla d'acció tutorial ha de donar resposta als objectius plantejats en el PEC.

*El treball tutorial anirà encaminat a tractar **temes d'interès per a l'alumnat del centre, segons l'edat i el moment evolutiu en què es trobin**. Es donarà **prioritat a temes com les tècniques d'estudi, el creixement personal en tots els aspectes, els hàbits de vida saludables, l'orientació personal i laboral, la sexualitat i la prevenció de conductes de risc**. El pla d'acció tutorial (PAT) es concretarà cada curs i s'adequarà a cada grup d'alumnes tenint en compte la seva diversitat i necessitats particulars.*

*Un apartat del Pla d'Orientació és el **traspàs de Primària a Secundària**. L'Institut Gorgs estableix un calendari d'actuacions durant el curs per tal d'acollir el nou alumnat i fer-ne el seguiment més acurat possible. Aquest calendari s'acorda amb les diferents escoles de Primària.*

*El/la orientador/a prioritzarà dins del pla anual, **l'orientació a l'alumnat de 4t d'ESO**, que comportarà una sèrie d'accions **que promouran el coneixement de les pròpies habilitats, aptituds, interessos dels alumnes, els itineraris educatius de l'etapa postobligatòria i la presa de decisions**.*

Es començarà a introduir l'orientació acadèmica i laboral a 3r ESO, ja que alguns alumnes poden haver assolit l'edat necessària per endegar noves vies de formació, a part de la tria que han de dur a terme de cara a cursar 4t d'ESO.

Les orientacions del Departament d'Educació per a l'organització i gestió de centres també identifiquen els aspectes que hauria d'incloure el pla d'orientació i acció tutorial d'un centre, distingint entre:

➤ **ORIENTACIÓ PERSONAL I SOCIAL**

L'orientació personal i social s'ocupa de l'acompanyament en el procés de desenvolupament de cada infant o jove i de proposar estratègies, activitats i recursos que afavoreixen la **presa de consciència de les pròpies característiques, gestió de les emocions i models d'interacció social per promoure el benestar, la convivència i la col·laboració.**

És una tasca que impregna totes les actuacions del personal docent. Ajudar l'alumnat a identificar el seu potencial o guiar-lo en la gestió adequada de les relacions socials són tasques habituals.

L'orientació **personal** pot desenvolupar-se amb accions com la **identificació d'aptituds, valors i habilitats**, entrevistes de tutoria per tal abordar aspectes per a la **millora del benestar o la gestió del malestar emocional** i altres actuacions per a la **prevenció i el tractament individualitzat de conflictes o dificultats**.

L'orientació **social** té a veure amb tots els aspectes que tracten la **relació amb els altres i amb l'entorn: gestió de les interaccions, de la convivència i dels conflictes, cohesió de grup, conductes de risc, dinàmiques grupals**, etc.

➤ **ORIENTACIÓ ACADÈMICA**

L'orientació acadèmica s'ocupa de tots els aspectes que milloren el **desenvolupament dels aprenentatges acadèmics**, considerats globalment. Vetlla perquè els aprenentatges es desenvolupin amb coherència interna i tenint en perspectiva tot l'itinerari.

Inclou aspectes com l'**autoestima acadèmica**, la **motivació acadèmica**, l'**atenció**, els **hàbits i les tècniques d'estudi**, l'establiment d'un **clima favorable per a cada tipus d'aprenentatge** i l'**optimització dels recursos disponibles** per al desenvolupament de cada alumne.

S'intervé en aquest àmbit quan **el professorat presenta tècniques d'estudi a l'alumnat, preferentment en el context de cada matèria, adaptades al contingut d'aprenentatge**. El treball planificat per al reforçament dels hàbits d'estudi ha de permetre un **millor aprofitament de les tècniques d'estudi**.

El desenvolupament de programes de motivació acadèmica, o d'atenció a l'aula, són també eines per a la millora de l'aprenentatge.

3. ÀMBITS D'ACTUACIÓ DE LA TUTORIA

Les accions tutorials es poden diferenciar en accions per al seguiment individual i grupal.

➤ ACCIONS PER AL SEGUIMENT INDIVIDUAL

a) Amb l'alumnat

- Recollida d'informació de l'alumne/a tant escolar com personal a ieduca i a la Fitxa de seguiment tutorial del grup a la Unitat Compartida de Tutoria.
- Entrevistes personals amb l'alumne/a.
- Recollida d'informació dels incidents i faltes d'assistència que puguin estar relacionats amb cada alumne/a i recerca de respostes positives davant les situacions de conflicte a través de ieduca.
- Coordinació del procés d'integració de l'alumne mitjançant les diferents àrees i activitats docents que es desenvolupen al Centre. Vetllar perquè els alumnes de la seva tutoria puguin rebre els suports necessaris per compensar possibles mancances de tipus familiar, econòmic i sociocultural, amb la finalitat de crear les condicions adequades que garanteixin una igualtat d'oportunitats real.
- Gestió de la documentació dels alumnes en quant a sortides, autoritzacions, ...
- Lliurament a l'alumne, en cas de suspensió temporal del dret d'assistència al centre o d'atenció domiciliària, un pla de treball detallat, de les activitats que ha de realitzar i establir la forma de seguiment i control per tal de garantir el dret a l'avaluació contínua.
- En els cursos de 2n i 4t de l'ESO, elaboració i lliurament del consell orientador, document oficial d'avaluació que forma part de l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna, i que cal lliurar a l'alumne o alumna i al pare, mare o tutor o tutora legal conjuntament amb l'informe d'avaluació. En aquells casos en què l'equip docent ho consideri adequat, el consell orientador de 2n d'ESO també ha d'incloure una proposta per a l'alumnat per continuar la seva formació a través d'un programa de diversificació curricular o, excepcionalment, un cicle formatiu de grau bàsic.

b) Amb les famílies

- Entrevistes periòdiques amb les famílies de cada alumne/a, **almenys una per curs acadèmic amb la família de cada alumne/a**, informant-los i intercanviant estratègies.
- Informació trimestral dels resultats de l'avaluació acadèmica de l'alumne/a.
- Contactes telefònics i personals sempre que la situació de l'alumne/a ho requereixi.
- Actuació com a representant del centre signant i supervisant el compliment de la carta de compromís educatiu.

c) Amb el professorat

- Recollida sistemàtica d'informació sobre el procés realitzat per l'alumne/a en referència a cada àrea del currículum.

- Coordinació de les decisions conjuntes sobre algun alumne, davant les situacions que ho requereixin.
- Coordinació i seguiment de les decisions preses a les juntes d'avaluació i reunió d'equips docents. El tutor o tutora del grup classe ha de coordinar i presidir les sessions d'avaluació del seu grup d'alumnes, aixecar-ne acta, fer-hi constar els acords presos i transmetre l'informe d'avaluació de manera individualitzada a cada alumne o alumna i al pare, mare, tutor o tutora legal.
- Coordinació de les respostes d'atenció a l'educació inclusiva.
- En cas de canvi de tutor i en els canvis de curs i d'etapa, traspàs de la documentació i la informació relativa a l'alumnat del seu grup de tutoria.

➤ **ACCIONS PER AL SEGUIMENT GRUPAL**

a) Amb l'alumnat

- Es portaran a terme les activitats programades al PAT. (Veure annexos: quadern del tutor de 1r, 2n, 3r, 4t d'ESO, i 1r i 2n de BATX)
- Vetllar i promocionar per la convivència del grup d'alumnes i per la seva participació en les activitats del centre.
- Mantenir neta l'aula del grup i els espais comuns, dedicant un temps a la neteja i conservació de l'aula i del pati durant l'hora de tutoria.

b) Amb les famílies

- Reunió amb el grup de famílies a començament de curs amb la finalitat de:
 - Facilitar un contacte i coneixement entre el/la tutor/a i les famílies de tots els alumnes del grup.
 - Informar-los sobre qüestions pràctiques de normativa i funcionament del Centre i programació i organització del curs.
 - Informar-los sobre aspectes concrets en la manera de desenvolupar la tutoria: seguiment de l'alumne/a, entrevistes, etc.

c) Amb el professorat

- Reunió amb l'equip docent com a mínim un cop al mes amb la finalitat de:
 - Coordinar estratègies d'aprenentatge, de procediments i d'actituds comuns a totes les àrees.
 - Coordinar aspectes d'organització i funcionament del grup d'alumnes a l'aula.
 - Analitzar els problemes que puguin sorgir al grup i buscar conjuntament solucions.
- Sessions trimestrals d'avaluació:
 - Anàlisi del procés seguit pel grup pel que fa als objectius proposats conjuntament.
 - Presa de decisions pel que fa al funcionament del grup.
- Reunions de tutors amb coordinació de nivell d'ESO i BATX: Reunió periòdica (cada 15 dies) i correus setmanals a fi de coordinar diferents aspectes de tutoria: activitats, sortides, xerrades d'agents externs, faltes d'assistència, incidències dels alumnes,...

4. CRITERIS DE CENTRE PER ASSIGNAR LA TUTORIA I HORARIS (NOFC)

Sempre que sigui possible, es procurarà una continuïtat de 2 anys en les tutories de 1r cicle i de 2n cicle d'ESO, i de Batxillerat, fent que el tutor de 1r d'ESO passi a ser-ho a 2n d'ESO, el de 3r passi a ser-ho a 4t, i el de 1r de BATX passi a ser-ho a 2n de BAT.

Es donarà preferència a què el tutor sigui professor de matèries comunes en l'ESO o de modalitat en el Batxillerat.

És convenient, sempre que sigui possible, que la persona tutora sigui un/a docent que conegui el funcionament del centre i dels alumnes, especialment per ser tutor/a de 1r d'ESO.

L'horari setmanal del professorat tutor contempla un nombre d'hores de dedicació a la tutoria per a efectuar les tasques que li són pròpies:

- Els/les tutors/es de l'ESO tindran dues hores de dedicació al grup dins del total d'hores lectives que els correspon: una amb tot l'alumnat del grup tutoritzat, on s'aplicarà la programació de sessions del pla d'acció tutorial; i l'altra per a tasques diverses relacionades amb la gestió de tutoria (atenció individual, documentació, control d'assistència...).
- En el cas de professorat tutor de Batxillerat es disposarà d'una hora amb tot el grup dins del total d'hores lectives.
- A més, tant a l'ESO com al batxillerat, es disposarà de dues hores més de dedicació a la tutoria fora de l'horari lectiu que han de ser dedicades a tasques de gestió del grup i a entrevistes amb les famílies de l'alumnat.

Les sessions de tutoria amb el grup classe tenen lloc cada divendres de 9h a 10h al llarg de tot el curs.

5. COORDINACIÓ DE LES TUTORIES DE GRUP

Els/les coordinador/es d'ESO i BATX es reuneixen setmanalment amb la coordinadora pedagògica. Després, setmanalment s'envia un correu per transmetre la informació.

També un cop cada quinze dies o mensualment els/les coordinador/es d'ESO i BATX es reuneixen amb els tutors de nivell, amb la finalitat de:

- Planificar les properes activitats de tutoria, de manera que les que es facin en un grup, no difereixin significativament de les d'un altre del mateix nivell.
- Informar sobre les xerrades, sortides i activitats externes al centre que es faran en hores de tutoria grupal que pertanyen o estan relacionades amb el pla d'acció tutorial

- Revisar i arribar a acords i actuacions sobre faltes d'assistència, incidències i sancions dels alumnes del grup-classe.

També un cop cada quinze dies o mensualment es reuneixen els equips docents de cada nivell per fer el seguiment col·lectiu del desenvolupament de cada alumne/a i grup classe.

➤ **FUNCIONS DEL/LA COORDINADOR/A DE CICLE D'ESO I BATX**

Per a la coordinació dels equips docents de nivell s'estableix la figura dels coordinadors de nivell. Es nomenarà un responsable per cada curs de l'ESO i del BATX.

Els/les **coordinadors/es d'ESO**, segons les NOFC, fa les següents funcions:

- Coordinar, en l'àmbit del seu nivell, el procés d'elaboració dels grups-classe, els desdoblaments i qualsevol altre tipus d'agrupament.
- Realitzar l'oferta de les matèries optatives.
- Adjudicar les matèries optatives en funció de les demandes de l'alumnat.
- Coordinar el procés d'elaboració dels treballs de síntesi en l'àmbit del seu nivell.
- Coordinar l'aplicació del Pla d'Acció Tutorial i facilitar els materials adients als tutors/es del seu nivell per tal que aquesta aplicació sigui el més àgil possible.
- Coordinar i moderar, en el seu nivell, l'equip de tutors/es i les juntes d'avaluació.
- Fer de portaveu de l'equip docent i dur a terme els acords amb coordinació pedagògica.
- Convocar i aixecar acta de les reunions de nivell.
- Elaborar una memòria anual del nivell en finalitzar cada curs escolar, fent una avaluació global del mateix.
- Consensuar amb la resta de membres del nivell els objectius a treballar durant el curs a partir de les propostes de millora.

Els/les **coordinadors/es de BATX**, segons les NOFC, fa les següents funcions:

- Cercar i difondre informació dels centres públics i privats on es poden cursar estudis després d'acabar batxillerat.
- Coordinar el seguiment acadèmic dels alumnes amb matèries pendents.
- Difondre i arxivar la documentació que arribi de les universitats i d'altres institucions que puguin ser d'interès per als alumnes de batxillerat: calendari de les PAU i tot el que això comporti (tribunals, informació específica de les proves de selectivitat...)
- Coordinar el desenvolupament del procés d'elaboració dels Treballs de Recerca (TR) amb el traspàs d'informació i seguiment de l'alumnat, coordinació del professorat, actualització i distribució dels documents de gestió i coordinació de les exposicions.
- Vetllar, en l'àmbit de centre, pel compliment del calendari determinat per a les proves de selectivitat i matrícula a les PAU.
- Promoure i organitzar les activitats d'orientació que ofereixen les universitats.
- Actuar com a vocal de l'institut a les PAU, acompanyant els alumnes - si cal - i garantint l'assessorament en cas de reclamacions.
- Assistir a les sessions informatives sobre les PAU i passar la informació al professorat de batxillerat.
- Passar tot l'arxiu de coordinació de Batxillerat al/a la coordinador/a següent.

6. RECOLLIDA I TRASPÀS DE LA INFORMACIÓ DE L'ALUMNAT TUTORAND

Cada grup classe tindrà un arxiu de tutoria anomenat [EINA Seguiment entrevistes famílies tutoria](#) a la Unitat Compartida "Nou CalaixGORGS" del curs corresponent. Cada tutor/a **haurà de fer una còpia d'aquest arxiu des de l'inici de curs i el guardarà dins la carpeta del nivell corresponent**. Dins aquest arxiu hi constarà informació de cada alumne/a sobre:

A: Graella d'alumnes del grup classe, amb els suports i observacions generals de cada alumne/a. Aquí es pot afegir un resum del seguiment actitudinal i desenvolupament comportamental i acadèmic de l'alumne al llarg del curs.

B: Registre d'entrevistes amb la família, especificant la data de cada reunió, el canal de la mateixa, els assistents a la mateixa, el motiu principal de la reunió i els acords i informacions més rellevants de les entrevistes amb la família. A mesura que es va omplint el registre (pestanya B), es va actualitzant el recompte del número d'entrevistes amb els familiars de cada alumne (pestanya A).

A **ieduca** es trobarà la resta d'informacions de l'alumne/a, com:

- **Professorat > Alumnat > Expedient:**

- **Observacions:** El/a tutor/a especifica si l'alumne/a té **NESE i PI** amb una breu descripció del trastorn o necessitat que el motiva.
- **Drets d'imatge:** El personal d'administració especifica si la família ha donat consentiment.
- **Permís de sortides per Cerdanyola:** El personal d'administració especifica si la família ha autoritzat.
- **Major d'edat autoritza a veure les dades als seus tutors legals:** El personal d'administració especifica si l'alumne/a major de 18 anys dona el seu consentiment.
- **Malalties:** El/a tutor/a especifica si l'alumne/a pateix alguna malaltia crònica i que requereix d'alguna atenció concreta, si n'hi ha.
- **Assistència:** resum de faltes amb o sense justificació, incidències i observacions, que el/a tutor/a pot descarregar per al seu seguiment.
- **Seguiment:** A finals de cada curs, es pot aportar un resum de cada alumne/a pel seu registre telemàtic i per facilitar el traspàs d'informació d'un curs a un altre.

- **Professorat > Alumnat > Dades bàsiques:** Aquí el/a tutor/a trobarà les dades personals de l'alumne/a i dels seus familiars o tutors, inclosa la data de naixement, dada necessària a l'hora de valorar opcions de derivació a plans de formació alternatius.

- **Professorat > Alumnat > Dades de contacte:** Aquí el/a tutor/a trobarà les dades de contacte (telèfons i correus) dels familiars o tutors de l'alumne/a.
- **Professorat > Alumnat > Fitxers:** Aquí el/a tutor/a podrà penjar el PI signat i escanejat de l'alumne/a, i trobarà els butlletins de notes de cada trimestre i de cada curs escolar.

En cas de canvi de tutor i/o de redistribució d'alumnes del grup aquesta informació es transmetrà al següent tutor abans de l'inici de curs o del canvi.

7. AVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

El pla d'acció tutorial s'avaluarà cada curs tenint en compte els següents aspectes:

- Possibles canvis normatius
- Funcionament de les sessions de tutoria
- Activitats i materials de les sessions de tutoria i la seva adequació a les necessitats del grup
- La disponibilitat de recursos (professorat, horaris, xerrades, tallers d'agents externs...)
- La previsió i la programació de les actuacions a dur a terme el curs següent.

El pla d'acció tutorial s'avaluarà amb els següents instruments:

- Qüestionari de valoració de la tutoria administrat als alumnes de tots els grups en acabar el curs.
- Reunió dels equips de tutors amb l'orientador/a del centre per avaluar la tutoria de grup.
- Reunió de la CAEI per avaluar l'adequació de les actuacions dutes a terme amb els alumnes amb NEE / NESE.

Les decisions sobre els aspectes que cal modificar es prendran en aquestes reunions.

8. EIXOS TEMÀTICS DE LES SESSIONS DE TUTORIA A L'ESO I AL BATX

El curs 2021-22 es va administrar una enquesta a la totalitat de l'alumnat de l'institut Gorgs, demanant els seus interessos de cara a l'elaboració de continguts de les sessions de tutoria.

Els resultats d'aquesta enquesta, a la qual van participar 380 alumnes d'ESO i BATX (74% del total de l'alumnat), són els que es recullen a continuació:

	1r ESO (n = 68)	2n ESO (n = 96)	3r ESO (n = 48)	4t ESO (n = 63)	1rBAT (n = 58)	2nBAT (n = 47)
Tècniques i organització de l'estudi	19%	21%	17%	37%	29%	32%
Orientació acadèmica i professional (I després de finalitzar l'etapa, què?)	22%	47%	60%	81%	28%	51%
Educació afectivo-sexual	43%	63%	50%	51%	76%	45%
Igualtat, solidaritat i convivència	31%	26%	19%	21%	21%	19%
Gestió emocional i cura de la salut mental	21%	38%	46%	48%	53%	51%
Prevenició consum drogues i altres addiccions	47%	53%	46%	37%	36%	9%
Xarxes socials i seguretat a internet	51%	30%	21%	24%	22%	23%
Educació ambiental	18%	8%	21%	21%	14%	21%

A partir d'aquesta declaració d'interessos de l'alumnat, de les necessitats identificades pel claustre, juntament amb les orientacions aportades per la normativa, vam procedir a consensuar i estructurar les sessions de tutoria en grans àmbits específics per cada nivell, tal com es recull a la següent taula:

NIVELL	TEMES
1r ESO	Acollida, adaptació al centre, i als companys, normes Ús de terminals mòbils i xarxes socials Hàbits d'estudi Gestió emocional (Programa Henka) Prevenió i resolució de situacions de conflicte i discursos d'odi
2n ESO	Tècniques d'estudi Convivència (Aquí prou bullying) Addicció a pantalles
3r ESO	Cura de la salut mental (ansietat, depressió, TCA) - Programa FITA Coeducació - Nois i noies en relació - Educació afectivo-sexual, masculinitats, diversitat Orientació acadèmica
4t ESO	Orientació acadèmica i professional - Projecte d'orientació Violències masclistes Canvi de marxa i Fundació Guttman
1r BATX	Introducció, tria i orientació sobre TR i per a la seva defensa Objectius del BATX, reflexió del propi temps d'estudi La cultura de l'esforç Gestió emocional - afrontament de l'ansietat, la motivació com a actitud
2n BATX	Orientació acadèmica i professional Cap a una nova etapa - PAU, elecció d'estudis posteriors

9. PROGRAMACIÓ DE LES SESSIONS DE TUTORIA

Cada curs l'equip de coordinadors/es de cada nivell i la coordinadora pedagògica planifiquen setmanalment la programació de les sessions de tutoria.

Algunes de les sessions són comunes a diversos nivells. Per exemple, al 1r trimestre sempre s'hi dediquen alguna sessió a l'elecció de delegats i s'organitza i es realitza una sortida d'acció tutorial. També s'aborden algunes temàtiques en dates clau, com per exemple el [Dia Mundial per a l'Eliminació de la Violència Envers les Dones \(25N\)](#) i el [Dia Internacional de les Dones \(8M\)](#).

Abans de finalitzar cada trimestre, es dedica almenys una sessió a fomentar la reflexió individual de l'alumnat sobre el seu rendiment acadèmic, i una reflexió de caire més grupal sobre els aspectes de millora com a grup, per tal de recollir la veu de cada grup classe a les sessions d'avaluació. Cada setmana del curs escolar cada grup classe ha de dedicar un temps de tutoria a la neteja i endreça de l'aula i, a més, de manera rotativa un nivell de l'ESO dedica una estona a la recollida i neteja del pati, per tal de crear consciència sobre la cura dels espais comuns del centre fent partícip a l'alumnat del seu manteniment.

També es procuren espais de seguiment individual de l'alumnat de cada grup classe amb la persona tutora del mateix, així com sessions lliures que permetin abordar situacions de convivència específics de cada grup classe. A més, en cas de problemàtiques que necessitin un tractament especial dins l'hora de tutoria, els/es tutors/es comptaran amb l'orientadora per poder dissenyar activitats específiques que atenguin les necessitats concretes de l'alumnat.

Les sessions de tutoria també representen l'espai per presentar informació, gestionar documentació i valorar sortides, treballs de síntesi, viatges de final d'etapa, matèries optatives, proves de competències, avaluacions, etc., així com organitzar i participar en festes i actes de la comunitat educativa (Nadal, Carnestoltes, Sant Jordi, Premis Marcela, ...).

10. CRITERIS METODOLÒGICS DE LES SESSIONS DE TUTORIA

Les sessions de tutoria de grup han de ser un espai de comunicació entre tutor/a i alumnes, i entre els propis alumnes del grup o amb el d'altres grups o nivells.

El desenvolupament de les sessions de tutoria ha de ser, per tant, participatiu i democràtic.

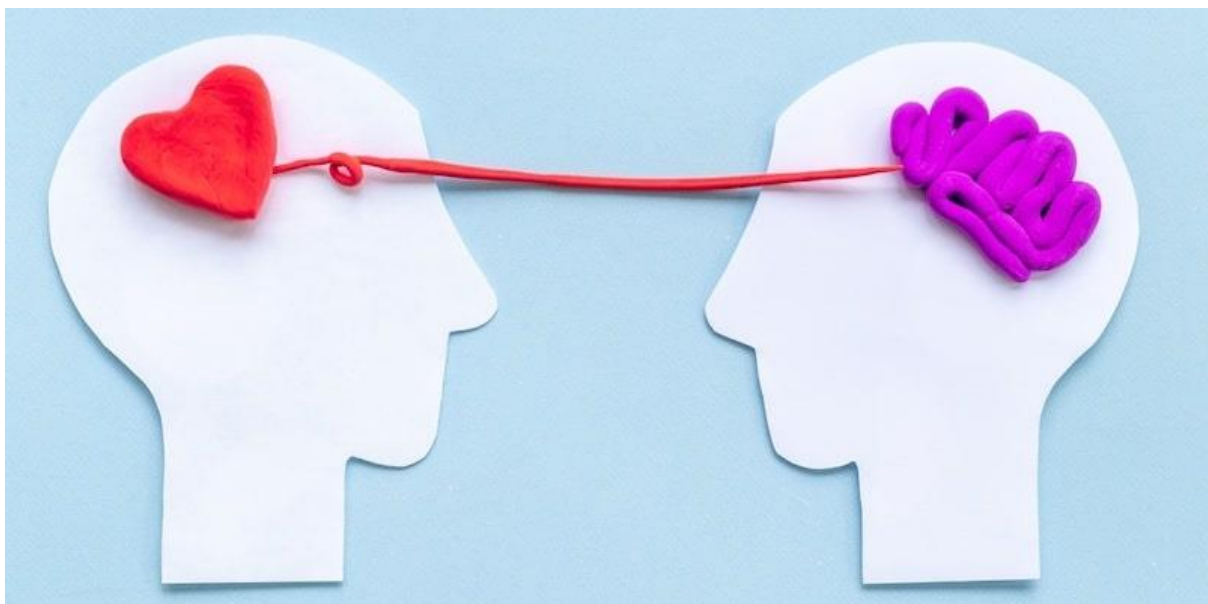
Les activitats que es proposin han de ser diverses, i s'han de plantejar amb una múltiples metodologies. Això inclou la resposta a qüestionaris d'interès, la discussió oral, l'expressió gràfica, la lectura de textos, el visionat de pel·lícules i documentals, la dramatització de situacions...

Les activitats sovint s'organitzen de manera que incorporin:

- a) Una presentació que tingui en compte allò que els alumnes ja saben del tema.
- b) Un treball de descoberta individual o en petit grup
- c) Una posada en comú
- d) Una exposició de les conclusions

Sempre que sigui possible i en funció de la programació, s'inclourà dins les activitats de tutoria la participació en tallers organitzats per entitats alienes a l'institut, per exemple de Cerdanyola Educa, ONGs, policia local, entre d'altres fundacions o organismes, així com la visita a exposicions o actes culturals que s'ofertin a l'entorn.

En general, s'ha de propiciar l'aportació de vivències personals i l'empatia en l'aproximació als altres.

11. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 1r ESO

Un dels objectius prioritaris de l'acció tutorial a 1r d'ESO és el de garantir una adequada transició de l'alumnat entre el centre de primària i el de secundària obligatòria, on seguirà els estudis d'educació bàsica.

Per aquest motiu la coordinadora pedagògica i l'orientadora del centre es reuneixen amb els/les tutors de les escoles de primària a finals de curs. En aquesta reunió es transmet la informació dels alumnes nous que arribaran a l'institut i es lliuren els informes de traspàs de primària/secundària, els resultats de les competències bàsiques, informes complementaris i plans individuals.

Aquestes dades són completades per l'EAP que transmet els dictàmens, la informació dels alumnes amb necessitats educatives especials, i els informes d'alumnes amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socials.

Tota aquesta informació es transmet als nous tutors i equip docent de primer d'ESO abans de l'inici de curs per tal de preveure i consensuar metodologies d'aula per vetllar per una educació inclusiva i de qualitat, i preveure mesures específiques per aquells alumnes que ho requereixin (pla individual, SIEI, ...).

L'acció tutorial de 1r d'ESO ha de vetllar per l'adaptació de l'alumne al centre i la seva motivació i implicació en el procés d'aprenentatge.

Les competències, objectius i sabers es treballen de manera cíclica a tots els cursos. A 1r, però, el pla d'acció tutorial posa especial èmfasi en el coneixement del centre i de l'etapa per tal d'afavorir l'adaptació de l'alumne.

El pla d'acció tutorial a 1r té com a eixos vertebradors el coneixement del centre i l'etapa i l'adquisició d'hàbits i estratègies de treball i d'estudi, en el marc del desenvolupament de la competència personal, social i d'aprendre a aprendre, per tal d'afavorir el rendiment acadèmic en aquest curs i els posteriors.

També es posa èmfasi en el desenvolupament d'habilitats de resiliència i el foment del benestar emocional de l'alumnat, a través del [Programa Henka](#), promogut per l'Hospital Sant Joan de Déu i el Programa Benestar per estar bé.

Inclou xerrades i tallers d'agents externs que serveixen per tractar els objectius i competències del PAT, com els tallers d'internet segura i xarxes socials dels mossos.

En aquesta [carpeta](#) es troben les activitats que es treballen a 1r d'ESO, amb la seva descripció, objectius i temporització.

12. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 2n ESO

A 2n d'ESO cal continuar vetllant per l'adaptació de l'alumnat al centre. Per aquest motiu, les NOFC preveuen que els/es tutors/es de 2n d'ESO siguin els mateixos de 1r en la mesura del possible. Aquest fet permet aprofundir en l'acompanyament de l'alumne dins de l'aula i en el centre.

En aquest 2n curs les competències es continuen treballant de manera cíclica, però es posa especial èmfasi en la competència social realitzant activitats de convivència i prevenció de l'assetjament, a través dels materials del [Programa Aquí Prou Bullying](#). També es treballa la competència personal realitzant activitats que afavoreixin el desenvolupament d'hàbits saludables i la prevenció d'addiccions com les pantalles.

L'acció tutorial a 2n d'ESO inclou xerrades/tallers sobre temes de salut a càrrec de professionals del CAP Canaletes, i de prevenció a càrrec dels Mossos d'Esquadra, entre d'altres que puguin ser d'interès.

En aquesta [carpeta](#) es troben les activitats que es treballen a 2n d'ESO, amb la seva descripció, objectius i temporització.

13. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 3r ESO

Un dels objectius principals de l'acció tutorial de 3r d'ESO és guiar l'alumne cap a la concreció de la presa de decisions i l'itinerari formatiu. La tutoria ha de permetre continuar la detecció i l'anàlisi de les habilitats i potencialitats de l'alumnat per poder concretar la tria de l'itinerari formatiu de 4t.

Per aquest motiu, l'orientadora del centre farà una xerrada a 3r exposant el sistema educatiu i els itineraris de 4t d'ESO.

Com a tema transversal del nivell es tracten temes de coeducació, a través d'un material sobre [Nois i noies en relació](#), a partir del qual s'aborden qüestions com la imatge corporal, masculinitats, corresponsabilitats i cures, sexualitat i relacions afectives, diversitat i orientació sexual, gestió de les emocions, assertivitat, agressivitat i violència, poder, privilegis i estils de lideratge, relacions igualitàries o tòxiques, ...

L'acció tutorial a 3r d'ESO inclou xerrades / tallers dels Mossos d'Esquadra sobre Drogues i armes, de prevenció de trastorns de conducta alimentària i altres formes de malestar o trastorn mental, entre d'altres que puguin ser d'interès.

En aquesta [carpeta](#) es troben les activitats que es treballen a 3r d'ESO, amb la seva descripció, objectius i temporització.

14. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 4t ESO

A 4t d'ESO l'objectiu prioritari serà concretar l'itinerari formatiu dels alumnes. Els/es tutors/es i l'orientadora del centre, en col·laboració amb la família, guiaran a l'alumnat en aquest procés de presa de decisions.

L'orientadora i persones tutores del centre faran diverses xerrades a les tutories de 4t amb l'objectiu d'exposar informació sobre el sistema educatiu, el batxillerat, els cicles formatius, els ensenyaments esportius i artístics i els pfi.

A més, es realitzaran entrevistes individuals a tots els/es alumnes i famílies que així ho requereixin amb l'objectiu de perfilar l'itinerari educatiu.

El centre també ofereix una xerrada a les famílies, coordinada per l'equip directiu, l'orientadora del centre i els/es coordinadors/es de 4t d'ESO i Batxillerat on s'exposa informació sobre el sistema educatiu, els cicles formatius, els ensenyaments esportius i artístics i els pfi. A més, es detalla el currículum i el funcionament del Batxillerat al centre.

Dins de les activitats de tutoria de 4t s'inclou la visita a la Fira Orienta Cerdanyola i Sabadell (sobre cicles formatius), on l'alumnat rebrà informació directa d'instituts i d'altres centres educatius, que els ajudaran a escollir les seves opcions.

En les sessions de tutoria grupal s'informarà als alumnes de les jornades de portes obertes dels centres de formació professional de la zona i de les portes obertes de batxillerat del centre.

Es potenciarà la descoberta autònoma de les opcions formatives fent ús de les fonts d'informació de la xarxa.

Després de la realització de les activitats de tutoria grupals, l'assistència a les xerrades, la visita a les fires d'orientació, les entrevistes individuals amb la família i l'alumnat i les reunions d'equip docent i juntes d'avaluació, el centre lliurarà a la família un document o consell orientador de caràcter confidencial i no prescriptiu amb la finalitat d'acompanyar l'alumne/a en la presa de decisions.

La majoria de sessions de tutoria es dedicaran, doncs, a l'orientació acadèmica i professional a través d'una sèrie d'activitats pautades i disponibles a un Classroom en forma de projecte d'orientació.

El pla d'acció tutorial de 4t també inclou xerrades d'agents externs relacionades amb temes com l'educació viària a càrrec de la Fundació Guttman i la policia local, o les violències sexuals a càrrec dels Mossos d'Esquadra, etc.

En aquesta [carpeta](#) es troben les activitats que es treballen a 4t d'ESO, amb la seva descripció, objectius i temporització.

15. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 1r BATX

A 1r de BATX l'objectiu prioritari serà d'una banda donar suport en el procés de tria i desenvolupament del TR. D'altra banda, aprofitant el grau de maduresa de l'alumnat, es promou la reflexió i el debat sobre qüestions com els [objectius del BATX](#), [el propi temps d'estudi](#), l'anomenada [cultura de l'esforç](#) o [la motivació com actitud](#) per afrontar situacions de la vida.

En aquesta [carpeta](#) es troben les activitats que es treballen a 1r de BATX, amb la seva descripció, objectius i temporització.

16. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL 2n BATX

A 2n de BATX l'objectiu prioritari serà l'orientació acadèmica i professional cap a cicles de grau superior i la universitat, acompanyant-los en la seva transició cap a una nova etapa, informant-los i preparant-los per les PAU i l'elecció d'estudis posteriors.

En aquesta [carpeta](#) es troben les activitats que es treballen a 2n de BATX, amb la seva descripció, objectius i temporització.

17. ALTRES RECURSOS

Benestar de l'alumnat

➤ COORDINADOR DE COEDUCACIÓ, CONVIVÈNCIA I BENESTAR DE L'ALUMNAT (COCUBE).

Als centres educatius el coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar treballa conjuntament amb la direcció del centre i desenvolupa les funcions per impulsar la coeducació en la comunitat educativa, promoure la convivència positiva en el centre educatiu, protegir l'alumnat davant de situacions de violència i vetllar pel benestar emocional de l'alumnat.

➤ PROMOCIÓ DE LA SALUT

L'Acord marc de salut i educació cerca millorar la salut de la població escolaritzada mitjançant accions de promoció i protecció de la salut, de prevenció de la malaltia i detecció i atenció precoç a les situacions de risc en col·laboració amb els centres educatius i serveis de salut comunitària presents en cada territori.

Per dur-ho a la pràctica, els centres educatius i els serveis de salut comunitària presents en el territori col·laboren portant a terme accions i programes relacionats amb la [salut mental](#), la salut afectiva, la salut sexual, les addiccions comportamentals i addiccions a substàncies, la salut alimentària, l'activitat física saludable, les violències i la salut social, les malalties infeccioses i la salut bucodental.

Benestar emocional

El benestar emocional s'entén com una de les bases clau de la salut física, emocional, social i personal de l'alumnat.

El currículum de l'educació bàsica es fonamenta en sis vectors i posa una especial atenció al benestar emocional d'infants i joves, que comprèn tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu, que permetran un millor accés als aprenentatges i a les vivències socials.

En relació amb el benestar emocional, a l'educació bàsica i a la postobligatòria el clima escolar positiu és un factor de protecció que promou el benestar emocional de tota la comunitat educativa i l'establiment de vincles que fomentin el sentiment de pertinença, la identificació amb el grup, el reconeixement de la diferència, l'equitat, la seguretat emocional i les relacions personals positives, i la convivència pacífica, i afavoreix una actitud positiva de l'alumnat envers el seu futur en tots els àmbits de la seva vida.

El currículum ha de contribuir al benestar emocional generant iniciatives que ajudin l'alumnat a desplegar les competències emocionals que, partint de l'autoestima, van des de la consciència i la regulació emocional fins a l'autonomia personal i la competència social.

A secundària, i a tota l'educació postobligatòria, promoure el sentiment de pertinença reforça l'establiment d'un context d'aprenentatge òptim i millora la convivència, i afavoreix una actitud positiva de l'alumnat envers el seu futur en tots els àmbits de la seva vida.

El Departament d'Educació desenvolupa diversos programes i actuacions per millorar el benestar emocional de l'alumnat.

➤ **PROGRAMA DE BENESTAR EMOCIONAL “BENESTAR PER ESTAR BÉ!”**

El programa Benestar per estar bé! parteix de l'Estratègia Nacional de [Salut Mental](#) 2022-2026, i vol donar suport als docents per facilitar-los eines per desenvolupar la competència socioemocional, eines que els permetin acompanyar l'alumnat en la millora del seu benestar i en la regulació de la gestió emocional.

Està format per un equip de professionals de l'àmbit de la psicologia i la pedagogia i estan ubicats als serveis centrals del Departament d'Educació.

Aquest pla duu a terme les actuacions següents:

- Atenció telefònica als tutors i tutores i als i les professionals de l'educació per fer assessorament en demandes relacionades amb el benestar emocional de l'alumnat.
- Acompanyament presencial i telefònic als centres educatius en situacions d'emergència relacionades amb el benestar emocional de l'alumnat.
- Acompanyament als centres per a la millora de la gestió emocional de la comunitat educativa.
- Acompanyament per a la millora de la gestió emocional dels grups classe.
- Elaboració de recursos i material didàctic per als centres educatius.
- Formació al professorat relacionada amb el benestar emocional de l'alumnat.
- Assessorament als docents a l'hora d'acompanyar o dissenyar intervencions amb les famílies en el context del benestar.
- Campanyes de sensibilització i divulgació relacionades amb el benestar emocional.

El marc horari d'atenció és de 8 a 19 hores, de dilluns a divendres, per telèfon (900 841 383) o per correu electrònic (equipbenestaremocional.educacio@gencat.cat).

Quan l'actuació ho requereix, els professionals es desplacen arreu del territori.

En definitiva, pretenen donar un cop de mà en problemes o necessitats que es puguin identificar en el propi centre com:

- Malestar emocional
- Autolesions
- Problemes alimentaris
- Pressió estètica
- Intents de suïcidi
- Pèrdues i dol
- Ansietat
- Addiccions
- Baixa autoestima
- Dificultats de comunicació

➤ **GUIA PER A L'ABORDATGE DE LA CONDUCTA SUÏCIDA I DE LES AUTOLESIONS NO SUÏCIDES EN EL CENTRE EDUCATIU**

Els centres educatius són espais per detectar i prevenir el malestar emocional en relació amb la conducta suïcida. D'aquí sorgeix el propòsit conjunt del Departament d'Educació i del Departament de Salut d'implementar aquest material per a l'abordatge del suïcidi i les autolesions no suïcides en l'àmbit educatiu, per atendre tot l'alumnat de l'escolaritat obligatòria i postobligatòria, que ofereix unes pautes adequades per a l'actuació coordinada i precoç en els centres educatius.

En aquesta Guia es presenten orientacions a través de circuits de com cal actuar de forma coordinada entre els agents educatius i de salut davant d'una verbalització d'intencionalitat suïcida, d'una temptativa de suïcidi o de la mort per suïcidi.

S'ha elaborat també un infografia de suport als i les docents en relació amb les actituds davant les situacions autolesives no suïcides d'alumnes.

Coeducació i perspectiva de gènere

La coeducació és l'acció educadora que potencia la igualtat real d'oportunitats i valora indistintament l'experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural de dones i homes, en igualtat de drets, sense estereotips sexistes, homofòbics, bifòbics, transfòbics o androcèntrics ni actituds discriminatòries per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

Es tracta d'una línia estratègica del Departament d'Educació que vol abraçar diferents àmbits de treball: la coeducació des del currículum, la coeducació des de l'organització dels centres i els drets sexuals i reproductius en l'àmbit educatiu.

El Departament posa a disposició dels i les docents eines, recursos i formació per a cadascun d'aquests àmbits.

➤ **COEDUCACIÓ DES DEL CURRÍCULUM**

Aquest àmbit aspira a garantir la incorporació de la coeducació i la perspectiva de gènere en les unitats didàctiques, projectes i activitats que es fan a les aules. Per garantir-ho, el Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, estableix l'existència del vector transversal de la perspectiva de gènere. Així, un currículum dissenyat amb perspectiva de gènere vol:

- Fer efectiva l'educació integral de les persones.
- Posar fi als estereotips de gènere i a l'assignació de rols en funció del sexe i el gènere.
- Superar les desigualtats i discriminacions i eradicar la violència.

Per dur-ho a la pràctica, els i les docents poden consultar la pàgina sobre el nou currículum, i tenen a disposició un seguit d'eines derivades del Coeduca't, amb recursos i formacions.

➤ **COEDUCACIÓ DES DE L'ORGANITZACIÓ DELS CENTRES**

Aquest àmbit vol garantir que tota l'organització, la documentació i el disseny d'espais dels centres educatius responguin a una perspectiva coeducativa.

Un dels elements fonamentals per garantir-ho és el Projecte de convivència, un document que ha de reflectir les accions que el centre educatiu desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes; entre aquestes accions s'inclou un eix que correspon a la coeducació.

Per dur-ho a la pràctica el Departament d'Educació posa a disposició dels centres una aplicació i eines de diagnosi, així com diferents recursos i formacions, també derivades del "Coeduca't".

A més, per garantir-ne l'aplicació, tots els centres educatius han de disposar d'una figura de coordinació de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat.

Drets sexuals i reproductius en l'àmbit educatiu

Aquest àmbit s'emmarca dintre de l'Estratègia Nacional de Drets Sexuals i Reproductius de la Generalitat de Catalunya, i cerca garantir aquests drets per a totes les persones, començant per l'àmbit educatiu.

En aquest àmbit s'inclou:

- La implantació i el desplegament als centres educatius del model d'educació afectivosexual ([1r cicle ESO](#), [2n cicle ESO](#)).
- El [Pla de l'equitat menstrual](#), que vol garantir al conjunt de dones i persones menstruants del país l'equitat menstrual, entesa com la garantia d'accés als productes mensuals que esculli cadascuna. El Departament ha posat a disposició dels docents una Guia de l'equitat menstrual. Una de les actuacions destacades d'aquest Pla és La meva regla, les meves regles. Consisteix a distribuir productes mensuals reutilitzables i mediambientalment sostenibles (copa, calces i compreses) a alumnes de tercer d'ESO dels centres educatius. El repartiment anirà acompanyat de sessions formatives sobre educació menstrual.
- La sensibilització vers la defensa de les persones LGTBI+.

Abordatge de les violències. El pla les escoles lliures de violències

El pla Les escoles lliures de violències (LELV) forma part d'una de les línies estratègiques del Departament, que vol donar visibilitat a les violències naturalitzades als centres educatius, tot identificant-les per abordar-les i protegir infants i adolescents.

El pla posa l'alumnat i el seu benestar al centre de les actuacions que se'n desprenen, per garantir-ne la protecció i l'atenció especialitzada.